

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آموزش حرفه و فن

سال سوم دورهٔ راه‌سنمایی تحصیلی

مرحلهٔ دوم تعلیمات عمومی

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: آموزش حرفه و فن سوم راهنمایی - ۱۴۳

شورای برنامه‌ریزی: محمود خراسانی، محمدابراهیم معلّم زاده، سیدرضا میری، محمود معافی، محمدعلی نیکنام، حسین الوندی، هوشنگ اطلاعاتی، جواد یزدانی، حمیدرضا کاظم‌زاده، ابتسام پرویزی، گیتی شیروانی، سوسن آریا و منیر زارع‌زاده

مؤلفان: صدیقه آجورلو، هوشنگ اطلاعاتی، جهانشاه ایرانپور، کمال تقی‌نژاد، علی خاکی، همارودنژاد، حسین رنگ‌آور، منیر زارع‌زاده، ناصر ساعت‌چی، سیدرضا میری، مجید مظفری، مسلم نیک‌زاد، علی اصغر هدایی و جواد یزدانی

ویرستار: محمدکاظم بهنیا

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

عکاس: محمدرضا نورمحمدبیک

رسام: هدیه بندان

صفحه‌آر: معصومه چهره‌آرا ضیابری

طرح جلد: علیرضا رضائی‌کُر

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

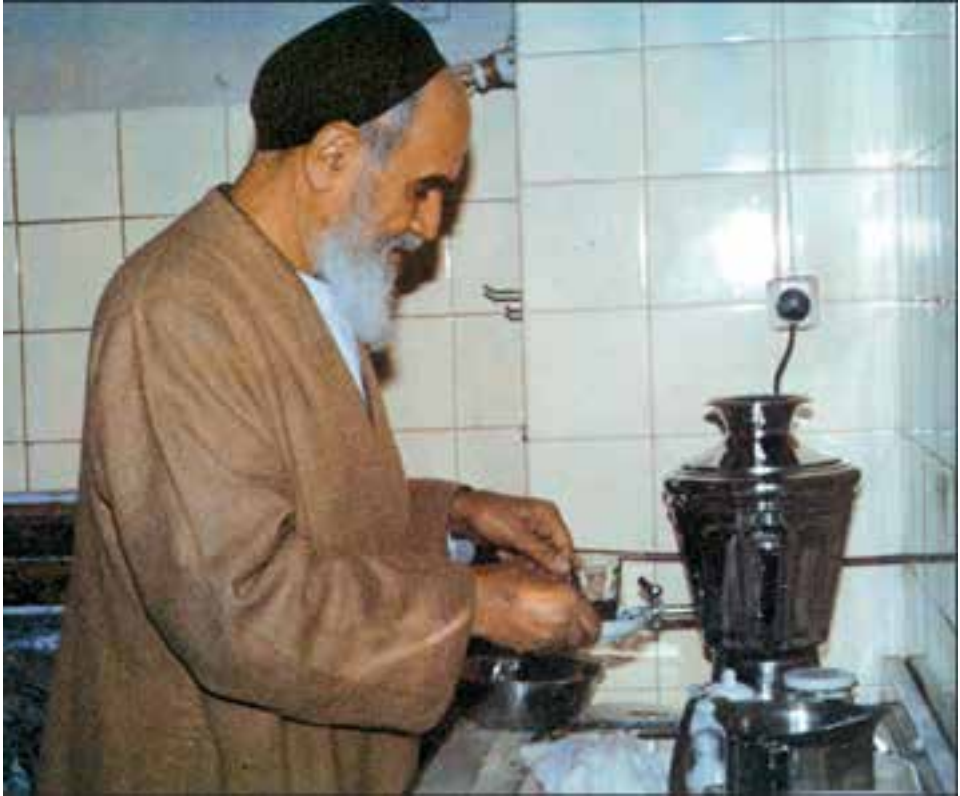
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ سیزدهم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک X-۵-۱-۰۰۵-۹۶۴-ISBN 964-05-1005-X

امام همیشه در کارهای منزل کمک می کردند و به ما نیز می گفتند: «کمک از بهشت آمده است»؛ مثلاً خودشان چای می ریختند. حتی وقتی لیوان آبی می خواستند، به کسی دستور نمی دادند بلکه خودشان به آشپزخانه می رفتند و لیوان را آب می کردند.

فهرست

۱

واحد ۱

فناوری و سیستم

۲۶

واحد ۲

کار با برق

۴۲

واحد ۳

بهداشت

۶۶

واحد ۴

کار با چوب

۸۵

واحد ۵

۱- آشنایی با خودرو

۲- تعمیر و نگهداری شیرآلات در منزل

۱۰۵

واحد ۶

ساختمان‌سازی و راه

۱۲۲

واحد ۷

۱- خوراک

۲- پوشاک

۱۶۲

واحد ۸

کشاورزی

۱- باغبانی

۲- دامپروری

۳- صنایع غذایی

همکار گرامی

همان‌طور که می‌دانید، دانش‌آموزان سال سوم راهنمایی در آستانه‌ی یکی از مهم‌ترین تصمیمات زندگی خود قرار دارند؛ برای مثال، ورود به دبیرستان، انتخاب رشته‌ی تحصیلی مناسب، ادامه‌ی تحصیل و در نهایت، انتخاب شغل مناسب از تصمیمات مهم زندگی آنان است. بدون تردید، نقش و راهنمایی شما در زندگی و آینده‌ی تحصیلی و شغلی دانش‌آموزان تأثیر به‌سزایی دارد. در این عصر که هر لحظه یک اختراع جدید به ثبت می‌رسد، باید دانش‌آموزان را در فضایی از آموزش قرار داد تا نسبت به تحولات جهان پیرامون خود دقت بیش‌تری داشته باشند، بتوانند با نگاهی فناورانه آن را تحلیل کنند، درباره‌ی آن بیندیشند و در آن تدبّر نمایند، برای مشکلات احتمالی راه‌حل ارائه کنند، با ورود به عرصه‌ی عمل دست به تجربه بزنند و...

برای دست‌یابی به اهداف فوق باید فعالیت‌های درس آموزش حرفه و فن را انجام دهید. برای تحقق این امر، به موارد زیر توجه نمایید:

- ۱- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های گروهی تشویق کنید
- ۲- هر واحد درس را با توجه به محتوای آن در فضای مناسب تدریس نمایید
- ۳- در فضایی مناسب و - تا حدّ امکان - خارج از کلاس (حیاط، کارگاه و...) به امر آموزش بپردازید
- ۴- فعالیت‌های کتاب را به صورت عملی اجرا کنید
- ۵- دانش‌آموزان را به تفکر و تدبّر وادار نمایید

۶- از طرح‌ها و فعالیت‌های دانش‌آموزان استقبال کنید
۷- سعی کنید فعالیت‌های تحقیقی هر واحد به صورت گروهی انجام گیرد
۸- تعدادی از پرسش‌ها را در سطوح بالای یادگیری طراحی کنید (کاربرد، درک و فهم و تجزیه و تحلیل)

۹- از پرسش و پاسخ کلیشه‌ای خودداری نمایید
۱- دانش‌آموزان خلاق و مبتکر را تشویق کنید
۱۱- از کارهای تحقیقی و فعالیت‌های عملی دانش‌آموزان، به مناسبت‌های مختلف نمایشگاه برپا کنید

۱۲- فعالیت‌های عملی و کارهای تحقیقی در کتب آموزش حرفه و فن، (اول، دوم و سوم) انتخابی بوده و هر دانش‌آموز و یا گروه کاری در هر واحد یا بخش یک فعالیت عملی و یک کار تحقیقی را انتخاب نموده، انجام داده و نتیجه را گزارش خواهند کرد

۱۳- در خصوص هر یک از موضوعات دروس، معلمان، دانش‌آموزان را راهنمایی کنند تا هر دانش‌آموز یا گروه کاری درباره‌ی یکی از موضوعات درسی در طول سال تحصیلی مصاحبه را انجام داده و نتیجه را به کلاس گزارش کنند چنانچه انجام مصاحبه در خارج از مدرسه امکان نداشته باشد از صاحب شغل دعوت به عمل آید تا مصاحبه در مدرسه و با حضور دبیر مربوط انجام شود

۱۴- سایت گروه برنامه‌ریزی درسی حرفه و فن برای استفاده‌ی شما طراحی و راه‌اندازی شده است برای استفاده از آن به نشانی <http://technic-dept.talif.sch.ir> مراجعه بفرمایید
از تلاش شما همکار گرامی برای تربیت فرزندان ایران اسلامی کمال تشکر را داریم موفقیت شما را آرزو مندیم

توجه: مدیران محترم در مورد دعوت از افراد ذی‌صلاح برای شناساندن مشاغل مختلف به دانش‌آموزان، با دبیران حرفه و فن مساعدت و همکاری نمایند

گروه برنامه‌ریزی درسی حرفه و فن

مصاحبه کنید

با توجه به موضوعات هر واحد در طول سال تحصیلی، برای آشنایی بیش تر با مشاغل مختلف با یک فرد شاغل مصاحبه کنید و با پرسیدن سؤالات زیر، اطلاعاتی کسب نمایید

۱- شغل خود را تعریف کنید و وظایف و مسئولیت های آن را توضیح دهید

۲- چه مدرک تحصیلی و خصوصیات جسمانی برای به دست آوردن این شغل لازم است؟

۳- شرایط محیط کار خود را توضیح دهید

۴- معایب و محاسن شغل خود را بیان کنید

۵- آیا در مورد آینده ی شغل خود تحقیق کرده اید؟ اگر جواب مثبت است، آن را توضیح

دهید

۶- درآمد ماهیانه ی شما چقدر است؟

۷- شما برای فردی که به این شغل علاقه مند است، چه توصیه هایی دارید؟

۸- .....

۹- .....

⋮

سخنی با دانش آموز

شما در طول حیات خود باید در مورد مسائل مختلفی تصمیم گیری کنید؛ ممکن است بعضی از این تصمیم‌ها تأثیر زیادی بر زندگی شما نداشته باشد – مثل تصمیم برای خرید وسایل مختلف یا لباس و... که بروز خطا در آن جبران پذیر است – اما بعضی از تصمیم‌ها بر تمام زندگی فرد اثر می‌گذارد و در صورت اشتباه کردن، غفلت و خطای ناشی از آن در بسیاری از موارد قابل برگشت نبوده و جبران پذیر نیست مانند انتخاب رشته‌ی تحصیلی و شغلی که نیاز به شناخت استعدادها و کسب اطلاعات کافی و دقیق در این زمینه دارد

ما در این کتاب، برای آشنایی شما موضوعات مختلفی را به صورت واحدهای درسی معرفی کرده‌ایم. دبیران محترم حرفه و فن در کلاس درباره‌ی مشاغل مختلف برای شما صحبت خواهند کرد. شما نیز باید در پایان هر واحد، در زمینه‌ی آن واحد با یک فرد شاغل مصاحبه کنید و با پرسیدن سؤالاتی که در فرم صفحه‌ی ۳ (تحت عنوان «مصاحبه کنید») آمده است، به اطلاعات خود بیفزایید

هم چنین شما می‌توانید سؤالات مورد نیاز خود را طرح نموده و به این فرم اضافه کنید

موفقیت شما را آرزو مندیم

گروه برنامه‌ریزی درسی حرفه و فن

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر نامه ریزی و تألیف کتاب های درسی